

<p style="text-align: center;">FLANKERENDE MAATREGELEN VOOR MEER PARTICIPATIE AAN CULTUUR, JEUGD EN SPORT.</p>

De Raad voor Cultuur werd om advies gevraagd over het decreet houdende flankerende maatregelen ter bevordering van de participatie aan cultuur, jeugdwerk en sport.

In het belang van een vlotte leesbaarheid van de tekst van dit advies worden met de termen cultuur, culturele veld en cultuurbeleid ook jeugd, sport en media bedoeld.

De Raad voor Cultuur waardeert de uitgangspunten en invalshoeken van het decreet maar vraagt uitdrukkelijk dat de Vlaamse Regering op langere termijn werk maakt van een geïntegreerd en transversaal participatiebeleid.

Bij wijze van aanzet voor dergelijk beleid kunnen in dit decreet op korte termijn al enkele ingrepen gebeuren. De raad formuleert hiertoe een aantal aanbevelingen.

Zo kan het bestaande culturele veld via dit decreet worden aangemoedigd om de al gerealiseerde inspanningen verder te zetten.

De overheid dient zich te hoeden voor een overregulering via flankerende maatregelen die eerder ballast zijn en middelen afleiden van het mainstream cultuurbeleid. Ter zake dringt zich een analyse van dit decreet op.

De actieradius van het decreet wordt best uitgebreid naar andere beleidsvelden en –domeinen. Het ontbreken van het beleidsveld media springt hierbij het meest in het oog. Het is essentieel dat dit mee wordt gevat zodat het hele beleidsdomein is opgenomen.

In deel 1 gaat de Raad voor Cultuur verder in op deze aanbevelingen. In deel 2 worden enkele suggesties gedaan in verband met de concrete keuzen.

DEEL 1: DE UITGANGSPUNTEN EN INVALSHOEKEN VAN HET DECREET

De algemene doelstellingen, de uitgangspunten en invalshoeken van het decreet zoals weergegeven in de memorie van toelichting zijn zeer waardevol en worden door de Raad voor Cultuur onderschreven.

Het uitgangspunt is de vaststelling dat onze democratie door zijn fragmentering (die op een nieuwe manier weer tot gemeenschappenvorming kan leiden) nood heeft aan een integrale benadering waarbij er wordt vanuit gegaan dat een openbaar initiatief er in principe voor de hele bevolking is. Het alternatief is segregatie, of de installatie van een duaal systeem.

Iedereen heeft cultuur, ook degene die thuis een goed gesprek voert. Daarnaast is ook de geformaliseerde cultuuruiting belangrijk. De kerk in een dorp wil men bewaard zien, ook wie niet gelovig is hecht immers belang aan het patrimonium. De batikclub in datzelfde dorp is enkel belangrijk voor wie batikt.

In eerdere adviezen legde de raad er telkens de nadruk op dat een cultuurbeleid op meerdere sporen dient te worden gevoerd. Enerzijds een zo breed mogelijk spoor dat beoogt zoveel mogelijk mensen op zoveel mogelijk manieren met zoveel mogelijk en zo divers mogelijke culturele activiteiten in aanraking te laten komen.

Anderzijds een impulsbeleid dat erop focust om door de overheid waargenomen bijzondere maatschappelijke situaties, bepaalde sectoren of doelgroepen, te laten wortel schieten en doorgroeien.

Eveneens wijst de Raad voor Cultuur erop dat een cultuurbeleid dat participatie hoog in het vaandel voert, zich niet mag beperken tot een louter kwantitatieve invalshoek die enkel gericht is op een toename van de participatie (participatievergroting). Het is daarnaast ook aangewezen om in te zetten op een meer kwalitatieve benadering door aandacht te hebben voor participatievernieuwing en –verbreding¹. Op die manier kan cultuurbeleid bijdragen tot het stimuleren van een cultureel burgerschap² waarvan het belang onlangs nog werd onderstreept door de Nederlandse Raad voor Cultuur in diens advies “Agenda Cultuurbeleid”. Participatie aan culturele activiteiten staat niet los van participatie aan de samenleving. Er is een duidelijke wisselwerking tussen beide.

Het is positief dat deze invalshoeken en uitgangspunten in de memorie van toelichting zijn terug te vinden.

Ook het feit dat belangrijke losse instrumentele initiatieven die tevoren geen decretale basis hadden worden gekaderd in een decreet is positief.

Deze benadering is een instrumentele benadering die echter het risico inhoudt dat een cultuurparticipatiebeleid in Vlaanderen verengd wordt tot een consumptie- of gezelligheidsparticipatie in plaats van een participatie gericht op ontwikkeling en kwaliteit. Zo loopt Vlaanderen het risico om in een internationale context een restfenomeen te worden. Dit terwijl voorbeelden uit het buitenland zoals Finland, Ierland, Portugal, Catalonië en Baskenland bewezen hebben dat beleidsmatig geïntegreerde en transversaal aangepakte culturele initiatieven die culturele kwaliteit en ontwikkeling centraal stellen, positieve sociale en economische effecten hebben.

In het decreet is er grote aandacht voor de ‘hardware’ die de mogelijkheden van de verbinding tussen vraag en aanbod vergroot.

Deze aanpak kan resulteren in een wildgroei van ‘machinetjes’, terwijl er geen plaats meer is voor al die elementen van participatie die niet kunnen worden gevat in concrete mechanismen.

Daarom had de Raad voor Cultuur liever een transversaal en integraal decreet op cultuurparticipatie gezien dan een decreet met flankerende maatregelen.

De Raad voor Cultuur vraagt dan ook dat de Vlaamse overheid verder nadenkt over volgende stappen om werk te maken van een integraal en transversaal beleid betreffende cultuurparticipatie.

Op kortere termijn kan dit decreet zeker een belangrijke aanzet zijn. Om die ambitie ten volle waar te maken, doet de raad een aantal aanbevelingen.

¹ In het advies over strategieën voor het verhogen van cultuurcompetentie pleit de Raad voor Cultuur voor een getrapte benadering waarbij twee niveaus worden onderscheiden. Een eerste niveau dat eerder passief reproducerend is, het tweede niveau waarbij het gaat om het ontwikkelen van een persoonlijk en cultureel meesterschap (burgerschap). Dit advies is te vinden op www.vlaanderen.be/raadcjsm

² Dit begrip verwijst naar het toegenomen belang van culturele praktijken en instellingen in de samenleving en naar de gegroeide vervlechting van politiek, economie en cultuur.

Aanbeveling 1 Alle cultuur is wezenlijk participatie.

In een maatschappij zijn veel gemeenschappen, veel soorten engagement, en veel soorten participatie.

Het is merkwaardig dat er schotten worden geplaatst tussen de initiatieven die gevat worden via flankerende maatregelen en het "mainstreambeleid".

Vanzelfsprekend mogen de bestaande initiatieven niet vervallen in zelfgenoegzaamheid over wat er in het bestaande landschap al gebeurt. En vanuit het beleid mag men zeker stellen dat in sommige gevallen nu een "laissez faire, laissez passer" houding kan worden opgemerkt.

Maar in het decreet wordt de indruk gewekt dat de bestaande decreten en dito organisaties onvoldoende zijn om tot wezenlijke veranderingen te komen op het vlak van de participatie en dat flankerende maatregelen moeten worden genomen los van de bestaande initiatieven. Deze benadering roept een beeld op uit de scheepvaart: een mogelijke inzet van het flankeren bij schepen is dat ze op een moment op dezelfde hoogte komen en dan hun kanonnen afschieten. Dit soort confrontatie zit impliciet in de tekst. Dit terwijl vanuit de verschillende sectoren al zeer vele inspanningen worden gedaan om de participatie te verhogen en het eigenlijk toch niet anders dan de bedoeling kan zijn dat het (bestaande en toekomstige) erkende culturele weefsel hetgeen is waaraan men participatie wil. Het gaat soms zover dat vaak al de vraag wordt gesteld of niet teveel wordt geïnvesteerd in (wervings)folders in plaats van in de essentie van de werking. Sommige initiatieven zijn trouwens nog jong. Het is (te) vroeg om al definitieve uitspraken te doen over de resultaten.

De Raad voor Cultuur pleit er daarom voor om in het decreet ook impulssubsidies te voorzien voor het bestaande veld, waardoor best cases kunnen worden uitgelicht en waardoor het veld wordt geëngageerd om actief voor zichzelf door te denken.

Er zou een expliciete rol moeten zijn voor bestaand werk omdat participatie daar een wezenlijk onderdeel van uitmaakt. Ook regulier gesubsidieerde organisaties moeten via complementaire impulssubsidies bottom-up de kans krijgen om mee te participeren in dit decreet.

Aanbeveling 2 Vermijden van overregulering

Dit decreet wekt, volgens de Raad voor Cultuur, teveel de indruk dat het een 100% participatie beoogt³ en zet daarbij te exclusief in op verzwarende mechanismen.

Er wordt nu 30 % geparticipeerd aan bibliotheken. Is het dan opportuun dat de overheid tracht de 70% die niet participeert te overhalen door nieuwe initiatieven of structuren in het leven te roepen, waarbij degenen die al voor die 30% gezorgd hebben niet meer mogen meespelen?

Voor de Raad voor Cultuur is het duidelijk dat de essentie van participatie erin bestaat het bestaande draagvlak te 'openen' in plaats van te accumuleren door de grenzen van de toename

³ Stel dat er in een gemeente een vinkenzettersclub is. Moet het participatiebeleid van de gemeente dan als bedoeling hebben dat alle inwoners hieraan deelnemen, of moet de gemeente erover waken er geen uitsluitingsmechanismen worden toegepast, met andere woorden dat iedereen die wil, kan meedoen, ook de 'gehandicapte' en de 'allochtoon'?

open te laten. Dat vraagt dat er een ander soort instrumentarium en een ander soort output centraal komen te staan.

In het decreet wordt op zijn minst de indruk gewekt dat er geen grens is aan participatie. Dit terwijl het idee achter participatie toch het feit is dat mensen vrij zijn om al dan niet deel te nemen. Dit in tegenstelling tot totalitaire regimes of het oude Belgische nationalisme, waar participatie een meer dwingend karakter had. Het is dus nooit de bedoeling om 100% te halen. Spontane participatie, de effectiviteit die er nu is, mag niet vermoord worden door de dwingendheid van de vraag. Eerder dan de formulering 'de mate waarin' telkens te herhalen, die een mechanistische resultaatdwang verraaft, zou de decreetgever stimulansen kunnen geven door 'inspanningen', 'intenties' en 'doelstellingen' te vragen en te waarderen.

De essentie van participatie gaat niet over het halen van 100%, maar over het creëren van openheid en draagvlak.

Participatie is een onderhandeling met het publiek.

Door als overheid garanties in te bouwen voor openheid, kunnen verzwarende flankerende maatregelen worden vermeden of toch tot een minimum beperkt worden.

De overheid dient te vermijden dat middelen zouden afgeleid worden van het eigenlijke cultuur-, jeugd-, sport- en mediabeleid naar een flankerend participatiebeleid. Het is dan ook belangrijk voor de sector om doorzicht te krijgen over de besteding van de financiële middelen voor de initiatieven in dit decreet en hierbij terug te koppelen naar het bredere cultuurbeleid.

Aanbeveling 3 Streven naar coördinatie en samenwerking tussen verschillende beleidsdomeinen en -niveaus

Het participatiedecreet is naar eigen zeggen transversaal en ent zich op verschillende beleidsdomeinen. Het is positief dat het decreet stimulansen inbouwt voor netwerkvorming en samenwerkingsverbanden met en op het lokaal en regionaal niveau.

Het is echter onbegrijpelijk dat het beleidsveld media nauwelijks aan bod komt. Dit is zonder meer een gemiste kans. In een advies van de Raad voor Cultuur over cultuurcompetentie wordt ook verwezen naar de rol van televisie, niet alleen voor informeren maar ook voor mobiliseren. De raad verwijst in dit verband ook naar het onderzoek naar cultuurparticipatie door re-creatief Vlaanderen (2003-2004) waaruit blijkt dat: "De private participatie aan audiovisuele beeldcultuur kent, in vergelijking met de publieke participatie aan andere cultuurvormen, inderdaad een brede sociale inbedding. Sterker nog, als het over televisiekijken gaat, stellen we vast dat net die groepen die in andere publieksgroepen ondervertegenwoordigd zijn, hier sterk vertegenwoordigd zijn. Vooral de oudere en lageropgeleide bevolkingsgroepen nemen veel intenser deel aan de televisiecultuur."⁴

De raad stelt voor dat er een apart hoofdstuk komt over media. Hij voelt aan dat het decreet anders op een onaanvaardbare manier kreupel blijft, zowel inhoudelijk als op het vlak van respect voor de grote lijnen van de politieke consensus over de indeling in beleidsdomeinen.

⁴ Laermans (red.), *Cultuurparticipatie in meervoud. Empirische bouwstenen voor een genuanceerde visie op de cultuurdeelname in Vlaanderen*, de boeck 2007.

Ook over de legislaturen heen zouden er ambities moeten zijn.

De Raad voor Cultuur pleit er dan ook uitdrukkelijk voor om bij de volgende regeringssamenstelling een minister voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media te voorzien: media zijn een belangrijke hefboom voor cultuur en –participatie, integratie tussen de vier velden biedt meerwaarde; cultuur is iets wat de hele samenleving aanbelangt, ontschotting is nodig, te beginnen binnen hetzelfde beleidsdomein.

De raad stelt bovendien de vraag of dit decreet enkel een cultuurdecreet moet blijven. Kan het mogelijk worden gemaakt dat er vanuit andere beleidsdomeinen initiatieven op dit decreet worden geënt? Zo kunnen andere beleidsdomeinen misschien ook in dit huis van participatie wonen. Een decreet zoals dit heeft er baat bij dat hierover wordt nagedacht door alle politieke partijen voor de volgende regeerperiode.

DEEL 2: DE WIJZE WAAROP DE VISIE IN CONCRETE KEUZES WORDT OMGEZET

In dit hoofdstuk gaat de Raad voor Cultuur nader in op de wijze waarop de uitgangspunten en invalshoeken in concrete beleidskeuzes werden omgezet.

Terecht werd er gedacht aan specifieke elementen die op specifieke deelproblemen inspelen. De raad merkt echter dat die zo nadrukkelijk aanwezig zijn dat het gevaar bestaat dat men het groter geheel uit het oog verliest. Alle voorstellen zijn zeer valabel, maar het decreet zou ze nadrukkelijker kunnen kaderen in het bredere geheel van vraagstellingen die niet in middelen kunnen worden gevat. Los van de vraag hoe iets instrumenteel wordt opgelost, is het wezenlijk dat instrumentele oplossingen binnen dat bredere kader worden ingebed.

2.1. De verankering van enkele specifieke en sectoroverschrijdende participatie-instellingen

2.1.1. Verbreding van participatie

- Hoewel er twijfel bestaat of een sectoroverschrijdende databank tot meer participatie zal leiden van één van de vermelde kansengroepen - het zijn immers diezelfde groepen die er weinig of geen gebruik van maken – is het wel zo dat deze zich expliciet tot iedereen richt. Dit kan alleen toegejuicht worden.

- Het decreet vertrekt van de vaststelling dat het ruime aanbod zijn weg dient te vinden tot de deelnemer en vice versa. Deze vaststelling is terecht maar is louter aanbodgericht en gaat voorbij aan de nieuwe technologische ontwikkelingen. In dit verband kan bijvoorbeeld verwezen worden naar eigen Vlaamse netwerksites (Jim en binnenkort ook VRT) die stilaan een plaats in het culturele leven verwerven. De e-cultuur maakt dat de grenzen tussen producenten en gebruikers vervagen. Dit maakt dat er een behoefte groeit aan een deskundige, betrouwbare en onafhankelijke verwijzen- en intermediaire functie. Waarom ook deze opdracht niet toevertrouwen aan de

vereniging bedoeld in artikel 3 in een breed kader over de legislaturen en over de bevoegdheidsdomeinen?⁵

- In het huidige beleid ligt grote nadruk op interculturaliteit. De uitdaging van de steeds meer gedifferentieerde culturele impulsen waarmee de bevolking van Vlaanderen een omgang dient te vinden, is deel van de bredere vraag hoe om te gaan met de wereld waarin we leven. Het internationale in Vlaanderen zelf is een van de dimensies om met de realiteit van interculturaliteit om te gaan, die al te vaak wordt gereduceerd tot een minderhedenvraagstuk. Ook al is het soms beangstigend en moeilijk omwille van spanningen die gepaard gaan met veranderingsprocessen, toch zou men er moeten in slagen om de keuzen die Vlaanderen maakt op wereldwijde schaal te kaderen en te verantwoorden, 'think global and act local'. Het is een evenwichtsoefening tussen de gezelligheid en geborgenheid van het lokale en de onbekendheid die onzeker dreigt te maken van het globale.

Het internationale als culturele bedding heeft ook een economische ratio: in de geglobaliseerde wereld die de onze is geworden, is een wereldwijde horizon, een bewustzijn van en een vertrouwdheid met diversiteit een must voor Vlaanderen om zich als West-Europese regio verder te kunnen waarmaken binnen deze economie van uitwisselingen.

De vereniging bedoeld in artikel 3 van het decreet zou een taak kunnen krijgen m.b.t. de permanente communicatie hier op het culturele terrein, rond initiatieven in het buitenland.

2.1.2. Vernieuwing en verdieping van de participatie

De raad is zeer verheugd over de aandacht die er in het decreet gaat naar vernieuwing en verdieping van participatie.

Het is enkel jammer dat men hier de kans laat liggen om – los van een louter instrumentele beweging – de potentialiteit en de daadkracht van diverse culturele sectoren, zoals de kunstensector en de sociaal-culturele sector, die zoveel veranderingsprocessen voor Vlaanderen hebben hard gemaakt, nadrukkelijker in beeld te brengen.

Er moet zeker ook aandacht zijn voor de zeer grote inzet die er vanuit het kunstenveld en de sociaal-culturele sector al is voor diversiteit, en hoe men die als aanzet neemt voor creatieve processen.

De raad wil er ook voor waarschuwen dat participatievernieuwing en -verdieping an sich iets anders is dan vernieuwing en verdieping voor kansengroepen. Er blijft een spanningsveld tussen het via participatie beoogde brede concept van 'actief burgerschap' en het stimuleren van kansengroepen.

⁵ In Nederland is inmiddels de opdracht verleend voor de ontwikkeling van een expertisecentrum voor e-cultuur. In Finland werd beslist om e-cultuur te ontwikkelen over de regeerperiode. De opdracht wordt toevertrouwd aan Tuula Arkio, directrice van het Museum voor moderne kunst van Helsinki.

2.2. Het structureel inbedden van de beleidsaandacht voor een aantal specifieke doelgroepen

Het is belangrijk om voortdurend te herdenken wat kansengroepen zijn, hoe ze verbeeld worden en hoe ermee kan worden om gegaan. Het gaat om een continu verschuivend veld: het is al duidelijk door de categorieën die worden aangehaald dat niet alles wordt, of kan worden, gevat.

Zo kan geargumenteed worden dat de focus op ‘etnisch-cultureel diverse achtergrond’ al te beperkend is. Dit is maar één waarnemingskader. Een ander kader dat de raad boeit, is de analyse van de algemene, grotere uitval van jongeren die kan worden vastgesteld op vele vlakken: schooluitval, onzekere jobs, meer risicogedrag, niet bereikt door preventiecampagnes, SOA’s,... Hier is eerder dan de afkomst de geschiedenis van mislukkingen van belang. Etniciteit weegt in vele gevallen minder zwaar door dan maatschappelijke en sociaal-culturele aspecten, zoals de sociaal-economische status van de ouders, de onderwijsvorm en het geslacht.⁶ Deze jongeren, ongeacht hun etnisch-culturele achtergrond, zijn dan meer een ‘kansengroep’ dan ‘personen met een etnisch-cultureel diverse achtergrond’. Het is volgens de raad belangrijk, zelfs essentieel, steeds andere waarnemingskaders ter zake te zoeken en het decreet hierop te blijven voorzien.

2.3. Het creëren van een subsidiekader voor initiatieven rond participatie

2.3.1. Subsiëring van participatie van kansengroepen

De Raad voor Cultuur vestigt de aandacht op het feit dat een ironisch gevolg van dit decreet zou kunnen zijn dat er voor de werkingen rond bepaalde kansengroepen een positie van concurrentie wordt gecreëerd tussen degenen die via dit decreet zouden gesubsidieerd worden en degenen die al structureel gesubsidieerd worden via “reguliere” decreten. In plaats van de angst voor ‘dubbele subsidiëring’ zou hier een waardering voor de expertise van de werkingen rond kansengroepen beter op zijn plaats zijn. Hier zit al de expertise die wordt gezocht, hier zijn er nog kansen die kunnen worden geboden en aangenomen. Daarnaast zijn er nog andere expertises aanwezig in het veld, die via impulssubsidies zouden kunnen gestimuleerd worden. Uit het veld kunnen de best cases als voorbeeld dienen om beleidsmatig te werken⁷.

2.3.2. Andere instrumenten ter bevordering van participatie

De raad vindt hier veel voorstellen met een groot potentieel terug. De subsidiëring van de landelijke werking van hobbyverenigingen en de ondersteuning van grootschalige cultuur- en sportevenementen worden positief onthaald. Bij deze laatste moet wel in het oog gehouden worden dat er minstens erkenning vanuit het culturele weefsel zelf nodig is. Anders zou er een tweesporenbeleid kunnen ontstaan waarvan de sporen uit elkaar lopen en de trein zo ontspoord. Ook wijst de raad op het gevaar voor de hobbyverenigingen: als men een te zware taak voor deze clubs uittekent, kan het ‘stimuleren’ ook een verstikking met zich meebrengen.

⁶ W. Smits, *Maatschappelijke participatie van jongeren. Bewegen in de sociale, vrijetijds- en culturele ruimte*, 2004 en D. Burssens, *Jeugd en delinquentie. Over ouders, slachtoffers, preventie en aanpak*.

⁷ Het boek *Tracks. Artistieke praktijk in een diverse samenleving*, Van Dienderen et al., epo, 2007 geeft al een mooie staalkaart.

Wat betreft de proeftuinen kan er nog een stap verder gezet worden. Experimenteren met nieuwe technieken vraagt veel inspanningen en het is goed dat de overheid dit stimuleert door daarvoor aparte middelen te voorzien. De noodzakelijke ondersteuning van initiatieven rond e-cultuur zouden via proeftuinen kunnen opgevangen worden. De raad herhaalt echter zijn pleidooi om deze ontwikkeling integraal en transversaal te structureren eerder dan ze onder te brengen in flankerende initiatieven. Om het belang van de virtuele cultuur te onderstrepen verwijst de raad naar het onderzoek van re-creatief Vlaanderen dat wijst op de belangrijke rol die de exploratie en het gebruik van nieuwe communicatiemiddelen kan spelen in de zoektocht naar deelnemers. De mogelijkheden van ICT voor de culturele sector kunnen zich situeren op verschillende vlakken: promotie, ontsluiting, ticketverkoop of verkoop van culturele producten. Ook kan het de interne processen vergemakkelijken. Langs de kant van de deelnemer lijkt de culturele community-vorming een optie op de toekomst, of kan men online cultuur beleven. ICT zou ook de mogelijkheid bieden om de verhoudingen te wijzigen, zodat het publiek niet langer enkel bestaat uit 'passieve ontvangers', maar ook uit 'co-creators'. ICT kan ook nuttig zijn voor de kunstenaars zelf: denk aan digitale kunst en web-art.⁸

Er zou meer duidelijkheid moeten verschaft worden over wie een beroep kan doen op deze vorm van subsidiëring. Kan bijvoorbeeld een gemeentebestuur hierop een beroep doen voor zijn lagere school?

Cultuur, jeugdwerk en sport krijgen veelal vorm in de directe omgeving, dit wil zeggen een bepaalde stad of dorp. Het concept 'Cultuurstad van Vlaanderen' wordt daarom positief onthaald, maar roept op om even stil te staan bij volgende vragen:

- hoe spoort dit initiatief met de al bestaande subsidiëring van het lokale cultuurbeleid of via het afsluiten van convenants?
- zal een nominatieve lijst met gemeenten die in aanmerking komen voor de titel van cultuurstad niet discriminerend werken ten aanzien van de gemeenten die niet worden vermeld? Wordt het platteland zo niet genegeerd?
- zou dit concept kunnen opgevat worden als een bijzondere vorm van impulssubsidiëring, waarbij er gestreefd wordt naar de uitwerking van best cases en van een ontwikkelingsbeleid voor de gebieden die op deze manier gestimuleerd worden?

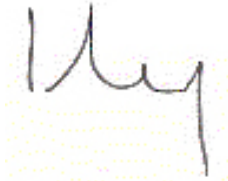
De raad stelt zich vragen bij het gebruik van gemeenschapscentra als een aparte categorie. Het getuigt van weinig consequentie in het beleid om de gemeenschapscentra een plaats te geven in dit decreet, terwijl ze nog steeds lokaal gedacht worden en dus op de eerste plaats thuishoren in het decreet lokaal cultuurbeleid. De raad stelt voor om de term te vervangen door 'actoren van het lokale cultuurbeleid die niet beschikken over zware infrastructuur' en op te nemen in het geheel van de impulssubsidies.

⁸ Uit: Lievens&Waege, *Cultuurparticipatie in breedbeeld. Eerste analyses van de survey 'Cultuurparticipatie in Vlaanderen 2003-2004'*, de boeck, 2005.

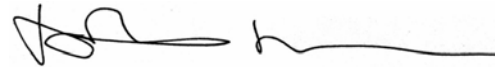
2.4. Slotbeschouwing

Het is belangrijk dat de politieke en culturele wereld op het einde van de rit aan dezelfde kant staan: de wezenlijke inzet – participatie – wordt anders niet gehaald.

De Raad voor Cultuur vraagt daarom om in het decreet ook melding te maken van de wijze waarop over de uitvoering van het decreet zal geadviseerd worden en door welke advies- of beoordelingsorganen. Moet een nieuwe adviesgroep worden opgericht op kan dit via bestaande organen? Als het decreet inderdaad zijn ambitie om de participatie te stimuleren wil waarmaken, is het aangewezen om het culturele veld in al zijn geledingen en schakeringen te betrekken bij de advisering.

Iris Van Riet
Secretaris Raad voor Cultuur

Bart De Baere
Voorzitter Raad voor Cultuur